

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/862/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

255/2013. (IX. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **I. rendű panaszos¹** és **II. rendű panaszos²** (a továbbiakban együttesen: panaszosok) 2012. október 27-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2013. szeptember 18-án – Dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – P. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I.

Indokolás

Az I. rendű panaszos – férjével, a II. rendű panaszossal együtt terjesztette elő panaszát – a B. Városi Ügyészségen a feljelentésükről készült, a Testülethez 2012. október 27-én telefaxon megküldött, rendőri intézkedéssel szembeni panaszt is tartalmazó jegyzőkönyvben.

Az I. rendű panaszos a jegyzőkönyvben előadta, hogy ő és a férje, a II. rendű panaszos 2012. október 24. napján 13 óra körüli időben gépkocsival közlekedett Sz. város belterületén, amikor egy STOP táblával ellátott útkereszteződésben a kanyarodásuk után a P.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében I. rendű panaszos személyes adatait töröltük.

² Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében II. rendű panaszos személyes adatait töröltük.

Rendőrkapitányság közlekedési járőrei, K. és D. intézkedés alá vonták őket. A gépkocsit a II. rendű panaszos vezette, akivel közölték a rendőrök, hogy közlekedési szabálysértést követett el azzal, hogy ugyan megállt a jelzés mellett, azonban nem megfelelő volt a megállás, ezért bírságot szabnak ki vele szemben. Az intézkedő rendőrök 20. 000 forint helyszíni bírságot helyeztek kilátásba, azonban a II. rendű panaszos nem ismerte el a szabálysértést, ezért közölték vele, hogy feljelentik őt. Ezt követően a rendőrök felvették a II. rendű panaszos és a szabálysértés adatait – akivel eközben közölték, hogy térfigyelő kamerával rögzítésre került az eset – majd körülbelül 15 perces várakozás után visszaadták a II. rendű panaszos papírjait. Eközben az I. rendű panaszos megkérdezte a rendőröktől, hogyan kellett volna szabályosan kikanyarodniuk a STOP táblánál. Az I. rendű panaszos elmondása szerint a rendőrök a válaszadást megtagadták, azt mondták neki, hogy ő eljárás alatt áll. Az I. rendű panaszos erre megkérdezte a rendőröktől, hogy miért van eljárás alatt, majd közölte velük, hogy ő csak tudni szeretné, hogy mi a jogkövető magatartás ezen közlekedési helyzetben, amire a rendőrök úgy reagáltak, hogy beviszik és előállítják őt. Ezt követően a II. rendű panaszos odament az I. rendű panaszoshoz, aki értetlenül állt a dolog előtt, szóvá is tette, hogy 60 éves kora ellenére ilyennel még nem találkozott, amire azt a választ kapta, hogy ő is elő lesz állítva. Ezután a rendőrök erősítést hívtak, és külön rendőrautóval beszállították a panaszosokat a P. Rendőrkapitányságra, és ott külön helyiségben helyezték el, illetve rabosították őket. Az I. rendű panaszos előadta továbbá, hogy a P. Rendőrkapitányság igazolása alapján az előállításuk 2012. október 24. 13 óra 45 perctől 15 óra 10 percig tartott, majd minden további intézkedés nélkül elengedték őket.

A panaszosok az intézkedéssel szemben panaszt terjesztettek elő, mivel álláspontjuk szerint a velük szemben fogatosított intézkedésre jogszerűtlenül került sor, az nem felelt meg a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. §-ában foglaltaknak.

Az I. rendű panaszos megjegyezte, hogy férje vállalkozó, ő pedig 28 éve pedagógus, és még soha nem kerültek összetűzésbe a törvénnyel, nagyon megviselte őket a rendőrök intézkedése és hozzáállása, ezért kívánják a felelősségre vonásukat kezdeményezni.

A panaszosok szerint az intézkedő rendőrök elkövették a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk). 228. § (1) bekezdésében foglalt jogellenes fogvatartás bűncselekményét, ezért velük szemben feljelentést kívánnak tenni.)

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az ügyben illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) Az illetékes rendőri szerv megküldte D. r. főtörzsőrmester és K. r. főtörzsőrmester az intézkedés napján kelt, az I. rendű panaszos előállításának végrehajtásáról készült jelentését.

Az intézkedő rendőrök 2012. október 24-én 13 óra 45 perckor vonták intézkedés alá az I. rendű panaszost, és annak keretében az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták, és a 33. § (2) bekezdés a) pont I. és II. fordulata, valamint f) pont I. fordulata alapján előállították. Az intézkedés során kényszerítő eszköz nem került alkalmazásra.

Az intézkedés alapjául szolgáló eseményeket a jelentés a következőképpen rögzíti. A fenti napon a rendőrök intézkedést fogatosítottak a II. rendű panaszossal szemben, mivel a P. úton a 21-es főút irányából személygépkocsival közlekedve a Gy. úti kereszteződésnél az „Állj! Elsőbbségadás kötelező” jelzőtáblánál megállás nélkül tovább haladt. A rendőrök ezért rögzítették adatait, majd közölték vele, hogy szabálysértési feljelentést fognak ellene tenni. Eközben az I. rendű panaszos sérelmezte a férjével szembeni intézkedést, és az autóból kiszállva kiabálni kezdett a rendőrökkel, és közölte velük, hogy nézzék meg, hogy senki nem áll meg a fenti kereszteződésnél. Az I. rendű panaszos az utcán kiabálva mondta az intézkedő rendőrnek, hogy „taknyos 20 éves, mit képzelsz magáról, ő pedagógus, neki megtanították a tiszteletet, nem úgy, mint neki”. Ezt követően a rendőrök többször felszólították az I. rendű panaszost, hogy hagyja abba a szitkozódást és a kiabálást, de ennek ő nem tett eleget, és a rendőrök nevét és jelvéyszámát követelte. Ekkor a rendőrök személyi azonosságának igazolására szólították fel őt, melynek az I. rendű panaszos többszöri felszólításra sem volt hajlandó eleget tenni. Az adatait végül el kezdte bediktálni, de már ekkor a II. rendű panaszos is szitkozódott és kiabálni kezdett, ezért ez megghiúsult. A rendőrök közölték az I. rendű panaszossal, hogy mivel zavarta az intézkedést és annak során engedetlenül viselkedett, továbbá magát nem volt hajlandó igazolni, és ezeket a szabálysértéseket felszólítás ellenére tovább folytatta, ezért elő fogják állítani a P. Rendőrkapitányságra. A rendőrök az előállításához az ügyeleten keresztül segítséget kértek, majd az I. rendű panaszost a rendőrkapitányságra előállították.

A jelentés megjegyzi, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról a rendőrök tájékoztatták az I. rendű panaszost, és az előállítás idejéről szóló igazolást részére kiadták.

A jelentés rögzíti, hogy az előállítás oka 2012. október 24-én 15 óra 10 perckor megszűnt, ekkor az I. rendű panaszost szabadon bocsátották.

A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapításai szerint az I. rendű panaszossal szemben végrehajtott igazoltatás és előállítás jogszerű és szakszerű volt. A parancsnok úgy ítélte meg továbbá, hogy az intézkedés megfelelt az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság követelményének.

2) Megküldték továbbá K. r. főtörzsőrmester az intézkedés napján kelt, a II. rendű panaszos előállításának végrehajtásáról készült jelentését.

K. r. főtörzsőrmester 2012. október 24-én 13 óra 45 perckor vonta intézkedés alá a II. rendű panaszost, és annak az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatta, a 31. § (1) bekezdése szerint – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – átvizsgálta, és a 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulata alapján előállította. Az intézkedés során a II. rendű panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

K. r. főtörzsőrmester jelentésében rögzítette, hogy a fenti időpontban szabálysértés elkövetése miatt közlekedési ellenőrzés alá vont a II. rendű panaszos által vezetett Fiat típusú gépjárművet. Az intézkedés során közölte a II. rendű panaszossal, hogy a P. út és Gy. út kereszteződésében elhelyezett „Állj! Elsőbbségadás kötelező” táblát figyelmen kívül hagyta, ezért neki helyszíni bírságot ajánl fel. A II. rendű panaszos a szabálysértést nem ismerte el, ezért a rendőr közölte vele, hogy ebben az esetben szabálysértési feljelentést fog ellene tenni. Az intézkedést az I. rendű panaszos folyamatosan akadályozta, ezért D. r. főtörzsőrmester felszólította, hogy igazolja magát. Miközben D. r. főtörzsőrmester igazoltatta az I. rendű

panaszost, a II. rendű panaszos el kezdte akadályozni az intézkedést, többször hangosan beleszólt abba, ezért őt K. r. főtörzsőrmester többször figyelmeztette, hogy cselekményével szabálysértést követ el, és amennyiben azt nem hagyja abba, akkor elő fogják állítani. A II. rendű panaszos kijelentette, hogy nem fogja abbahagyni cselekményét, és tovább folytatta az intézkedés akadályozását, ezért az intézkedő rendőr közölte vele, hogy a P. Rendőrkapitányságra elő fogják állítani, majd az ügyeleten keresztül segítséget kért az előállításához. A II. rendű panaszos közölte, hogy nem hajlandó bemenni a rendőrkapitányságra, ezért őt felszólította K. r. főtörzsőrmester, hogy amennyiben ellenszegül az intézkedésnek, abban az esetben testi kényszert és bilincset fog alkalmazni. A II. rendű panaszos ezt követően a felszólításnak eleget tett, és mivel együttműködő magatartást tanúsított, ezért vele szemben nem alkalmaztak bilincset a rendőrkapitányságra történő előállítás során.

A jelentés megjegyzi, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról a rendőrök tájékoztatták a II. rendű panaszost, és az előállítás idejéről szóló igazolást részére kiadták.

A jelentés rögzíti, hogy az előállítás oka 2012. október 24-én 15 óra 10 perckor megszűnt, ekkor a II. rendű panaszost szabadon bocsátották.

A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapításai szerint a II. rendű panaszossal szemben végrehajtott igazoltatás, ruházat átvizsgálás és előállítás jogszerű és szakszerű volt. A parancsnok úgy ítélte meg továbbá, hogy az intézkedés megfelelt az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság követelményének.

3) Az intézkedés napján, K. r. főtörzsőrmester és D. r. főtörzsőrmester által készített jelentés az alábbiakkal egészítette ki a fentieket.

A II. rendű panaszost azért vonták intézkedés alá, mert a kérdéses kereszteződésben elhelyezett „Állj! Elsőbbségadás kötelező” táblát, illetve felfestett STOP vonalat figyelmen kívül hagyta.

A jelentés szerint mivel az I. rendű panaszos folyamatosan beleszólt a II. rendű panaszossal szemben foganatosított intézkedésbe, ezért D. r. főtörzsőrmester felszólította őt, hogy igazolja magát, aki közölte, hogy nem hajlandó magát igazolni, mivel nincs nála személyi igazolvány.

A jelentés megjegyzi, hogy az előállításban H. r. főtörzsőrmester, N. r. törzssászlós és V. r. őrmester segédkezett.

A rendőrök a jelentésükben rögzítették, hogy az intézkedés során a panaszosok többször becsmérelték őket, járókelők és más közlekedésben résztvevők előtt többször hangosan „taknyos kölyöknek” nevezték K. r. főtörzsőrmestert, valamint a II. rendű panaszos kijelentette, hogy a rendőrök „a felesége segge nyomába sem érhetnek”. K. r. főtörzsőrmester a fentiekre tekintettel sérelmére elkövetett becsületsértés vétsége miatt a panaszosokkal szemben feljelentést tett.

4) A rendőrség megküldte a panaszosok előállításának időtartalmáról szóló igazoltásokat, amelyek szerint a panaszosok 2012. október 24-én 13 óra 45 perctől 15 óra 10 percig voltak előállítva. Az irat tanúsága szerint panaszosok nem kérték hozzátartozójuk és képviselőjük kiértesítését, és élelmet sem igényeltek, viszont panasszal éltek az előállítás és a rendőri intézkedés módjával szemben.

5) A P. Rendőrkapitányság vezetője a Testület megkeresése alapján az alábbiakról tájékoztatta a Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat vezetőjét a panaszügy kapcsán.

Az előállítást követően az intézkedő rendőrök a P. Rendőrkapitányság épületében a panaszosokkal közölték, hogy az intézkedéssel kapcsolatos rendőri jelentést elkészítik, azt követően őket az intézkedés helyszínén lezárt állapotban hátrahagyott gépjárműjükhez visszaszállítják. A rendőrök megkérték őket, hogy az előtérben várakozzanak az iratok elkészítéséig, a panaszosokat az előállító helyiségben nem helyezték el. Az intézkedéssel kapcsolatos iratok a RZS-NEO rendszer naplózárása alapján 2012. október 24-én 14 óra 53 perckor kerültek lezárásra, az előállítás időtartalmáról szóló igazolást a panaszosok pedig 15 óra 10 perckor vették át. Ezt követően velük szemben további intézkedésre került sor, az intézkedéssel kapcsolatos egyéb jegyzőkönyvek elkészítése csak ezután történt meg. Tekintettel arra, hogy a panaszosok jelezték, hogy az intézkedéssel szemben panaszt kívánnak tenni, ezért őket Sz. r. alezredes, a Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály KMB Alosztály vezetője szóban meghallgatta. A szóbeli meghallgatás után a panaszosok közölték Sz. r. alezredessel, hogy sem szóbeli, sem írásbeli panaszt nem kívánnak benyújtani, de tájékoztatást kértek arra vonatkozóan, hogy amennyiben mégis panasszal élnének a rendőri intézkedés ellen, azt hol tehetik meg. Sz. r. alezredes megadta a kért felvilágosítást, átadta nekik a Testület tájékoztatóját és a panaszbeadvány nyomtatványát, majd őket a gépjárműjükhez visszaszállította.

A II. rendű panaszossal szemben a B. Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatóságánál közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése, valamint jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés elkövetése miatt indult eljárás. Az I. rendű panaszossal szemben pedig ugyancsak jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés elkövetése miatt indítottak eljárást. Továbbá a P. Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya eljárást indított a panaszosokkal szemben a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 180. § (1) bekezdésbe ütköző és az (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő becsületsértés vétségének megalapozott gyanúja miatt.

6) A rendőrség megküldte a panaszosok ellen indult szabálysértési eljárásban keletkezett iratokat, amelyek közül a Testület a panaszügy szempontjából az alábbiakat látta indokoltnak ismertetni.

a) A szabálysértési eljárás során a II. rendű panaszos meghallgatásáról készített jegyzőkönyvben az alábbiak kerültek rögzítésre.

A II. rendű panaszos előadta, hogy az intézkedés napján, Sz. város belterületén a kérdéses kereszteződésnél megállt a STOP táblánál, majd az előtte haladó fehér furgonhoz hasonlóan kifordult a kereszteződésből. A fehér furgon is megállt a közlekedési táblánál, majd balra fordult, amíg a II. rendű panaszos jobbra kanyarodott. Ekkor a II. rendű panaszos észrevette, hogy a kereszteződéstől körülbelül 30 méterre megállt egy rendőrautó és kiszállt belőle két rendőr, akik közül az egyik megállította őt. Amikor a II. rendű panaszos megállt, a rendőr megkérdezte tőle, hogy tudja-e, hogy miért állította meg. A II. rendű panaszos nem tudta, hogy miért vonták intézkedés alá, majd a rendőr közölte vele, hogy azért állította meg, mert nem állt meg a STOP tábla után lévő, megállás helyét jelző vonalnál. A II. rendű panaszos erre azt mondta, hogy megállt a táblánál. A rendőr erre úgy reagált, hogy ők is látták, hogy a II. rendű panaszos megállt a STOP táblánál, azonban a vonalnál nem, ezért 20.000 forint

helyszíni bírságot tud kiszabni, amennyiben ezt a II. rendű panaszos nem fogadja el, akkor fel fogja jelenteni. A II. rendű panaszos elmondása szerint a közlekedési táblánál megállt, azonban az utána lévő vonalon lépésben áthaladt, egyes sebességi fokozatban. A II. rendű panaszos előadta, hogy amíg a rendőrök feljegyezték a szabálysértési feljelentéshez szükséges adatokat, addig ő és a felesége figyelték a kereszteződést, és azt vették észre, hogy addig körülbelül 50 autó ment úgy át a kereszteződésen, ahogy ők. Amikor az egyik rendőr odament a panaszosok autója mögé, akkor kiszállt az I. rendű panaszos és megkérdezte a rendőrtől, hogy pontosan hogyan kellett volna megállni, mert egy autó sem állt meg ez idő alatt a vonalnál, ami miatt velük szemben intézkedtek. Erre a rendőr nem adott választ, ezért az I. rendű panaszos azt mondta, „hogyan is van ez, én úgy tudom, hogy a rendőrségnek az a szlogenje, hogy szolgálunk és védünk, tehát segítünk”. Az I. rendű panaszos azt is hozzátette, hogy egyszerűen csodálkozik azon, hogy a rendőrök ilyen dolgokkal foglalkoznak, amikor napközben betörnek és bűnöznek. Erre a rendőr azt válaszolta, hogy most maga a bűnöző és elő fogják állítani. A II. rendű panaszos erre úgy reagált, hogy „egyszerűen nem érti az egészet, hogy lehet ilyet megtenni”, hozzátette azt is, hogy „felesége édesapja főállatorvos, az édesanyja fővédőnő, a felesége pedig 28 éve tanít és soha nem volt velük kapcsolatban rendőri intézkedés”. A II. rendű panaszos még megjegyezte azt is, hogy „ő maga 60 éves és hozzá képest a rendőr taknyos”. Erre a rendőr azt mondta, hogy sokkal különbnek érzi magát a II. rendű panaszosnál, majd közölte, hogy a II. rendű panaszost is elő fogják állítani. A II. rendű panaszos állítása szerint, amíg a másik rendőrautóra vártak, a panaszosok azt vették észre, hogy egyetlen autó sem állt meg a kereszteződésnél. A panaszosok ezért kérdőre vonták a rendőröket, hogy velük kapcsolatban miért nem intézkedtek, amire azt a választ adták, hogy most velük szemben intézkednek, így további intézkedésre nincs lehetőség. A II. rendű panaszos a rendőrautóban megkérdezte a rendőröket, hogy a térfigyelő kamera segítségével majd intézkedés alá fogják-e vonni azokat a járműveket, amely nem álltak meg a STOP táblánál, amire azt a választ kapta, hogy elképzelhető, hogy kapacitás hiányában erre nem lesz lehetősége a rendőrségnek. A II. rendű panaszos elmondása szerint a kapitányságon két külön helyiségben helyezték el őt és a feleségét, ahol körülbelül fél órát tartózkodhattak, amikor a II. rendű panaszost felszólította egy rendőr, hogy menjen utána. Ezután fél órát ült a folyosón, majd egy rendőrtől megkérdezte, hogy bemehet-e a feleségéhez, amire őt is kihozták.

b) Az I. rendű panaszos a szabálysértési eljárás során a meghallgatásáról készített jegyzőkönyvben a következőképp számolt be a történetekről.

Az intézkedő rendőr közölte a panaszosokkal, hogy 20.000 forint helyszíni bírságot szab ki, akik kérték a bírság mérsékelését. Erre a rendőr úgy reagált, hogy ő nem vitatkozik, feljelenti a II. rendű panaszost. Ezt követően a rendőrök beültek az autójukba és sokáig ott voltak. Majd az egyik rendőr további gépjárműveket állított meg. Miután a másik rendőr az I. rendű panaszos kérésre nem mondta meg, hogy hogyan kellett volna megállniuk, az I. rendű panaszos közölte vele, hogy megjegyezte a jelvéyszámát és panaszt fog tenni, mert nem kapta meg a szükséges felvilágosítást. Amikor ezt a rendőr meghallotta, akkor igazolásra szólította fel az I. rendű panaszost, aki közölte, hogy nincsenek nála az iratai. Ekkor a rendőr felszólította őt, hogy diktálja be az adatait, amit az I. rendű panaszos meg is tett. A rendőr közölte, hogy azért kérte el az adatokat, mert elő fogja állítani az I. rendű panaszost. Az I. rendű panaszos elmondása szerint nem igaz a rendőrök azon állítása miszerint többször felszólították, hogy mondja be az adatait, továbbá azt sem mondta a rendőr, „hogyan ha a I. rendű panaszos nem fejezi be a magatartását, akkor előállítja”, mivel akkor közölte az előállítás tényét, mikor az I. rendű panaszos a rendőr jelvéyszámára tért ki. Az I. rendű panaszos szerint nem tanúsított olyan magatartást, amellyel a rendőröket akadályozta volna az

intézkedésben, mert ő csak információt kívánt kérni arról, hogyan kell a kereszteződésben megfelelő módon megállni.

c) B. Rendőrkapitányság 2012. november 12-én kelt, az I. rendű panaszost pénzbírsággal sújtó határozatának indokolása szerint 2012. október 24-én vonták intézkedés alá a II. rendű panaszost, amely során az I. rendű panaszost sérelmezte a férjével szembeni rendőri fellépést, járműből kiszállva kiabált és szitkozódott az intézkedő járőrökkel szemben. Cselekményét rendőri felszólításra sem hagyta abba, a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja intézkedésének nem engedelmeskedett, illetve akadályozta az intézkedés lefolytatását, ezért előállították a P. Rendőrkapitányságra. Az I. rendű panaszos ezen cselekményeivel megsértette az Rtv. 19. § (1) bekezdését, és megvalósította a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartásról szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 216. § (1) bekezdése szerint a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértést.

d) B. Rendőrkapitányság 2012. november 12-én kelt, a II. rendű panaszost pénzbírsággal sújtó határozatában megállapítást nyert, hogy a II. rendű panaszos Sz. belterületén az „Állj! Elsőbbségadás kötelező” jelzőtáblát figyelmen kívül hagyta, ezért intézkedés alá vonták. A II. rendű panaszos az intézkedés során arrogáns magatartást tanúsított, kiabált és szitkozódott az intézkedő járőrökkel szemben, cselekményét többszöri felszólításra sem hagyta abba, a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja intézkedésének nem engedelmeskedett, és cselekményével akadályozta az intézkedés lefolytatását, ezért előállításra került a P. Rendőrkapitányságra. A határozat szerint a II. rendű panaszos cselekményével megsértette a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 12. § (1) bekezdés b) pontját, valamint az Rtv. 19. § (1) bekezdését, és megvalósította a Szabs. tv. 216. § (1) bekezdése szerint a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség, valamint a 224. § (1) bekezdés szerint a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést.

7) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta K. r. főtörzsőrmester sérelmére elkövetett becsületsértés vétségének megalapozott gyanúja miatt indult büntetőeljárásban keletkezett iratokat is, amelyek közül az alábbiak relevánsnak a panaszügy szempontjából.

a) D. r. főtörzsőrmester a tanúkihallgatásáról, 2012. december 2-án készült jegyzőkönyvben elmondta, hogy a II. rendű panaszost azért vonták intézkedés alá, mert figyelmen kívül hagyta a P. útról a Gy. útra történő behajtáskor az ott elhelyezett „Állj! Elsőbbségadás kötelező” táblát, valamint a felfestett STOP jelzést. D. r. főtörzsőrmester közölte a panaszosokkal az általa elkövetett szabálysértés tényét, elmagyarázta pontosan, hogy milyen szabályt szegtek meg. Ekkor az autóban ülő I. rendű panaszos már beleszólt az intézkedésbe, vitatkozott, és kérdőre vonta a rendőröket, hogy „miért pont ezzel foglalkoznak, itt senki sem áll meg, miért őket állították meg”. D. r. főtörzsőrmester elmondása szerint ezzel a magatartásával az I. rendű panaszos zavarta, hátráltatta az intézkedést, ezért többször arra kérte őt, hogy viselkedésével hagyjon fel, aminek az I. rendű panaszos nem volt hajlandó eleget tenni. Ezt követően D. r. főtörzsőrmester felírta a II. rendű panaszos adatait, és elkészített a panaszosoktól, majd felszólította őket, hogy haladjanak tovább. K. r. főtörzsőrmester közben megállított egy másik személyautót, amely szintén figyelmen kívül hagyta a STOP táblát, illetve jelzést. Már D. r. főtörzsőrmester a másik autó felé fordult, otthagya a panaszosok gépjárművét, amikor járőrtársával arra lettek figyelmesek, hogy a panaszosok nem voltak hajlandók abba hagyni a veszekedést, kiabálást és odamentek a másik megállított autóhoz, és elkezdtek mondani, „hogy a rendőrök mennyire embertelenek, az összes autót állítsák meg,

nem csak az övékét”, és rámutattak az éppen arra jövő szabálysértőkre, akikkel szemben a rendőrök nem tudtak intézkedni, mert a panaszosokkal voltak elfoglalva. Ekkor D. r. főtörzsőrmester megpróbálta őket csitítani, amikor az I. rendű panaszos „el kezdett hencegni azzal, hogy ő valamilyen tanár”, és a járőrök életkorára célozva, kiabálva sértő megjegyzéseket tett a II. rendű panaszossal együtt. Ezek hatására K. r. főtörzsőrmester félbeszakította a másik gépkocsi vezetőjével szembeni intézkedést, és járőrtársa segítségére sietett. A járőrök közölték az I. rendű panaszossal, hogy viselkedésével zavarta az intézkedést, ezért szabálysértési feljelentést fognak ellene tenni, és ezért őt igazolásra szólították fel, aki ennek nem tett eleget. Mindeközben a panaszosok a járőröket folyamatosan sértegették, és szidalmazták őket, aminek az volt a lényege, hogy a rendőrök embertelenek, és szégyelljék magukat, mert nem tisztelik a korukat. D. r. főtörzsőrmester álláspontja szerint a legnagyobb oka a felháborodásuknak az volt, hogy a többi autót nem állították meg a járőrök, holott ennek akadálya saját viselkedésükben rejlett. D. r. főtörzsőrmester szerint hangnemük végig udvarias volt a sértő, és a becsmélő kifejezések ellenére.

b) N. r. törzsászlós a tanúkihallgatásáról, 2012. január 10-én készült jegyzőkönyvben előadta, amikor kollégáival, H. r. főtörzsőrmesterrel, és V. r. őrmesterrel a helyszínre érkezett, hogy az I. rendű panaszos előállításához segítséget nyújtsanak, a panaszosok fel voltak dűlva, nem tetszésüket nyilvánították ki az intézkedéssel szemben. Ekkor azonban trágár, fenyegető és sértő szavakat nem használtak, „csak mondták a magukét, az igazukat akarták bizonyítani”. N. r. törzsászlós elmondása szerint az épületbe történő beszállítás során az I. rendű panaszos folyamatosan nem tetszését fejezte ki az intézkedéssel kapcsolatban, fel volt háborodva a történetek miatt. Az I. rendű panaszos hangját felemelve az intézkedést kifogásolta („a rendőrök miatt vele foglalkoznak, mivel sokkal komolyabb dolgokkal kellene foglalkozniuk”), azonban nem szidalmazta a járőröket.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszosok kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosok a Magyarország Alaptörvénye a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a II. rendű panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

Az I. rendű panaszos előadta, hogy ő és a férje, a II. rendű panaszos 2012. október 24. napján 13 óra körüli időben gépkocsival közlekedett Sz. belterületén, amikor egy STOP táblával ellátott útkereszteződésben a kanyarodásuk után a P. Rendőrkapitányság közlekedési járőrei, K. és D. intézkedés alá vonták őket. A gépkocsit a II. rendű panaszos vezette, akivel közölték a rendőrök, hogy közlekedési szabálysértést követett el azzal, hogy ugyan megállt a jelzés mellett, azonban nem megfelelő volt a megállás, ezért bírságot szabnak ki vele szemben. A II. rendű panaszos nem ismerte el a szabálysértést, ezért a rendőrök közölték vele, hogy feljelentik őt. Ezt követően a rendőrök felvették a II. rendű panaszos és a szabálysértés adatait.

A II. rendű panaszos a szabálysértési eljárás során úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés napján, Sz. belterületén a kérdéses kereszteződésnél megállt a STOP táblánál, majd az előtte haladó fehér furgonhoz hasonlóan kifordult a kereszteződésből. A fehér furgon is megállt a közlekedési táblánál, majd balra fordult, amíg a II. rendű panaszos jobbra kanyarodott. Ekkor a II. rendű panaszos észrevette, hogy a kereszteződéstől körülbelül 30 méterre megállt egy rendőrautó és kiszállt belőle két rendőr, akik közül az egyik megállította őt. Amikor a II. rendű panaszos megállt, a rendőr megkérdezte tőle, hogy tudja-e, hogy miért állította meg. A II. rendű panaszos nem tudta, hogy miért vonták intézkedés alá, majd a rendőr közölte vele, hogy azért állította meg, mert nem állt meg a STOP tábla után lévő, megállás helyét jelző vonalnál. A II. rendű panaszos erre azt mondta, hogy megállt a táblánál. A rendőr erre úgy reagált, hogy ők is látták, hogy a II. rendű panaszos megállt a STOP táblánál, azonban a vonalnál nem. A II. rendű panaszos elmondása szerint a közlekedési táblánál megállt, azonban az utána lévő vonalon lépésben áthaladt egyes sebességi fokozatban.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a rendőrök a II. rendű panaszost azért vonták intézkedés alá, mert a kérdéses kereszteződésében elhelyezett „Állj! Elsőbbségadás kötelező” táblát, illetve felfestett STOP vonalat figyelmen kívül hagyta.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A KRESZ 12. §-a határozza meg az elsőbbséget szabályozó jelzőtáblákat. A 12. § (1) bekezdés b) pontja szól arról, hogy az „ÁLLJ! Elsőbbségadás kötelező” tábla azt jelzi, hogy az útkereszteződésnél – a megállás helyét jelző útburkolati jel előtt, ilyen útburkolati jel hiányában az útkereszteződésbe való behaladás előtt – meg kell állni, és a keresztező (betorkolló) úton – illetőleg, ha a jelzőtábla alatt az útkereszteződés alaprajzi vázlatát feltüntető kiegészítő tábla van, az ezen vastag vonallal jelzett úton – érkező jármű részére elsőbbséget kell adni.

A rendőrségi iratok szerint a II. rendű panaszos az „Állj! Elsőbbségadás kötelező” jelzés figyelmen kívül hagyásával a Szabs. tv. 224. § (1) bekezdés alapján a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést követte el. A hivatkozott rendelkezés értelmében szabálysértést követ el az, aki KRESZ meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg.

A Testület felhívja a figyelmet a Szabs. tv. 218. §-ára, mivel megítélése szerint a II. rendű panaszos magatartása alkalmas lehetett az elsőbbség szabályainak megsértése szabálysértés tényállásának megvalósítására is. Ezen rendelkezés alapján pedig szabálysértést követ el annak a járműnek a vezetője, aki az elsőbbségre vonatkozó szabályokat megszegi.

A Testület utal töretlen gyakorlatára, miszerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor annak jogalapjaként szabálysértés gyanújára hivatkozik a rendőrség –, az alapjog-korlátozás

vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e.

A panaszosok és a rendőrök előadása között ellentmondás áll fent a tekintetben, hogy a II. rendű panaszos megsértette-e az elsőbbségadási kötelezettséget. A Testület ezt az ellentmondást nem tudta feloldani, mivel azonban az intézkedéshez minimálisan szükséges gyanú fennáll, ha a rendőrök (akár tévesen is) úgy észlelik, hogy az elsőbbségadási kötelezettséget megszegték, és mivel az észlelésük vonatkozásában a rendőrök nyilatkozatainak megkérdőjelezésére a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem látott okot, a Testület elfogadta, hogy az adott helyzetben szabálysértés gyanúja miatt intézkedtek a rendőrök.

A Testület ugyanakkor szükségesnek tartja a II. rendű panaszos nyilatkozatára felhívni a figyelmet, miszerint a közlekedési táblánál megállt, azonban az utána lévő vonalon lépésben áthaladt, egyes sebességi fokozatban. A KRESZ 12. §-ból következik, hogy amennyiben „ÁLLJ! Elsőbbségadás kötelező” tábla mellett a kereszteződésnél útburkolati jelet is elhelyeztek, akkor ennél a jelnél kell megállni és a keresztező (betorkolló) úton érkező jármű részére elsőbbséget adni. Mindezek alapján a II. rendű panaszos szabálysértést valósíthatott meg úgy, hogy nem a megállás helyét jelző vonalnál állt meg.

A II. rendű panaszos előállításának végrehajtásáról készült jelentés szerint a II. rendű panaszos igazoltatására az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján került sor.

A hivatkozott jogszabályhely intézkedéskor hatályos rendelkezése szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület megállapítása szerint a szabálysértés gyanújának észlelése miatt II. rendű panaszos igazoltatásához mind a közrend védelmi ok [Rtv. 29. § (1) bekezdés 1. fordulat], mind pedig a közlekedésrendészeti ellenőrzés [Rtv. 29. § (1) bekezdés 6. fordulat] megfelelő jogalapot biztosított, ezért nem sérült a II. rendű panaszos személyes adatok védelméhez való joga az igazoltatás tekintetében.

2) Ezt követően a Testület azt vizsgálta meg, hogy jogszerűen vonták-e intézkedés alá az I. rendű panaszost.

A panaszbeadvány szerint az I. rendű panaszos a rendőroktől arra vonatkozóan kért tájékoztatást, hogy hogyan kellett volna szabályosan kikanyarodniuk a STOP táblánál, amire a járőrök reakciója az volt, hogy intézkedés alá vonták őt.

A II. rendű panaszos meghallgatásáról készült jegyzőkönyv szerint, amíg a rendőrök feljegyezték a szabálysértési feljelentéshez szükséges adatokat, addig ő és a felesége figyelték a kereszteződést, és azt vették észre, hogy addig körülbelül 50 autó ment úgy át a kereszteződésen, ahogy ők. Amikor az egyik rendőr odament a panaszosok autója mögé, akkor kiszállt az I. rendű panaszos és megkérdezte a rendőrtől, hogy pontosan hogyan kellett volna megállni, mert egy autó sem állt meg ez idő alatt a vonalnál, ami miatt velük szemben intézkedtek. Erre a rendőr nem adott választ, ezért az I. rendű panaszos azt mondta, „hogy is

van ez, én úgy tudom, hogy a rendőrségnek az a szlogenje, hogy szolgálunk és védünk, tehát segítünk”. Az I. rendű panaszos azt is hozzátette, hogy egyszerűen csodálkozik azon, hogy a rendőrök ilyen dolgokkal foglalkoznak, amikor napközben betörnek és bűnöznek. Erre a rendőr azt válaszolta, hogy most maga a bűnöző és elő fogják állítani. A II. rendű panaszos erre úgy reagált, hogy „egyszerűen nem érti az egészet, hogy lehet ilyet megtenni”, hozzátette azt is, hogy „felesége édesapja főállatorvos, az édesanyja fővédőnő, a felesége pedig 28 éve tanít és soha nem volt velük kapcsolatban rendőri intézkedés”. A II. rendű panaszos még megjegyezte azt is, hogy „ő maga 60 éves és hozzá képest a rendőr taknyos”. Erre a rendőr azt mondta, hogy sokkal különbnek érzi magát a II. rendű panaszosnál, majd közölte, hogy a II. rendű panaszost is elő fogják állítani. A II. rendű panaszos állítása szerint, amíg a másik rendőrautóra vártak, a panaszosok azt vették észre, hogy egyetlen autó sem állt meg a kereszteződésnél. A panaszosok ezért kérdőre vonták a rendőröket, hogy velük kapcsolatban miért nem intézkedtek, amire azt a választ adták, hogy most velük szemben intézkednek, így további intézkedésre nincs lehetőség.

Az I. rendű panaszos a szabálysértési eljárás során előadta, hogy miután az egyik rendőr az I. rendű panaszos kérésre nem mondta meg, hogy hogyan kellett volna megállniuk, az I. rendű panaszos közölte vele, hogy megjegyezte a jelvéyszámát és panaszt fog tenni, mert nem kapta meg a szükséges felvilágosítást. Amikor ezt a rendőr meghallotta, akkor igazolásra szólította fel az I. rendű panaszost, aki közölte, hogy nincsenek nála az iratai. Ekkor a rendőr felszólította őt, hogy diktálja be az adatait, amit az I. rendű panaszos meg is tett. A rendőr közölte, hogy azért kérte el az adatokat, mert elő fogja állítani az I. rendű panaszost.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint D. r. főörzsőrmester közölte a panaszosokkal az általa elkövetett szabálysértés tényét, elmagyarázta pontosan, hogy milyen szabályt szegtek meg. Ennek ellenére az I. rendű panaszos beleszólt a férjével szemben foganatosított intézkedésbe, vitatkozott, kiabálni kezdett és kérdőre vonta a rendőröket, hogy „miért pont ezzel foglalkoznak, itt senki sem áll meg, miért őket állították meg”. Mivel az I. rendű panaszos ezzel a magatartásával zavarta, hátráltatta az intézkedést, ezért D. r. főörzsőrmester többször arra kérte őt, hogy viselkedésével hagyjon fel, aminek az I. rendű panaszos nem volt hajlandó eleget tenni. Ezt követően D. r. főörzsőrmester felírta a II. rendű panaszos adatait, és elköszönt a panaszosoktól, majd felszólította őket, hogy haladjanak tovább. K. r. főörzsőrmester közben megállított egy másik személyautót, amely szintén figyelmen kívül hagyta a STOP táblát, illetve jelzést. Már D. r. főörzsőrmester a másik autó felé fordult, otthagya a panaszosok gépjárművét, amikor járőrtársával arra lettek figyelmesek, hogy a panaszosok nem voltak hajlandóak abbahagyni a veszekedést, kiabálást és odamentek a másik megállított autóhoz, és elkezdtek mondani, „hogy a rendőrök mennyire embertelenek, az összes autót állítsák meg, nem csak az övékét”, és rámutattak az éppen arra jövő szabálysértőkre, akikkel szemben a rendőrök nem tudtak intézkedni, mert a panaszosokkal voltak elfoglalva. Ekkor D. r. főörzsőrmester megpróbálta őket csitítani, amikor az I. rendű panaszos „el kezdett hancegni azzal, hogy ő valamilyen tanárnő”, és a járőrök életkorára célozva, kiabálva sértő megjegyzéseket tett a II. rendű panaszossal együtt. Ezek hatására K. r. főörzsőrmester félbeszakította a másik gépkocsi vezetőjével szembeni intézkedést, és járőrtársa segítségére sietett. A járőrök közölték az I. rendű panaszossal, hogy viselkedésével zavarta az intézkedést, ezért szabálysértési feljelentést fognak ellene tenni, és ezért őt igazolásra szólították fel. Az I. rendű panaszos csak többszöri felszólítás után kezdte el adatait bediktálni, de már ekkor a II. rendű panaszos is szitkozódott és kiabálni kezdett, ezért ez meghiúsult.

A rendőrségi dokumentumok alapján az I. rendű panaszos igazoltatására az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján került sor.

Az I. rendű panaszos szerint nem tanúsított olyan magatartást, amellyel a rendőröket akadályozta volna az intézkedésben, mert ő csak információt kívánt kérni arról, hogyan kell a kereszteződésben megfelelő módon megállni. A rendőrségi iratok ugyanakkor következetesen abban, hogy az intézkedés megkezdésekor a rendőrök közölték a szabálysértés tényét, és elmagyarázták a panaszosoknak, hogy milyen szabályt szegtek meg. A megfelelő tájékoztatás megtörténtét támasztja alá a II. rendű panaszos előadása is, aki a szabálysértési eljárás során úgy nyilatkozott, hogy az intézkedő rendőr közölte vele, hogy azért állította meg, mert nem állt meg a STOP tábla után lévő, megállás helyét jelző vonalnál. Mindezek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy az I. rendű panaszos rendőri fellépést kifogásoló viselkedésével hátráltatta a férjével szemben foganatosított intézkedést, ráadásul ezen magatartása miatt K. r. főtörzsőrmesternek félbe kellett szakítania az időközben a másik gépkocsival szemben megkezdett intézkedést.

A Testület megítélése szerint az I. rendű panaszos rendőri intézkedést hátráltató, akadályozó magatartása meglapozta a rendőrök fellépését, az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedési kötelezettség teljesítését, ezért a Testület meggyőződése szerint a helyszínen felmerült a panaszos igazoltatásának szükségessége az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése értelmében, kifejezetten a közrend és a közbiztonság védelme érdekében.

Fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettségének érvényesítése érdekében a panaszos igazoltatása jogoszerű volt, így annak következtében a személyes adatok védelméhez fűződő alapjog megsértése nem valósult meg.

3) A Testület a panaszosok előállításának körülményeit vizsgálta az alábbiakban.

a) Az előállítás jogalapja kapcsán a Testület a következőket rögzíti.

Az I. rendű panaszos elmondása szerint megkérdezte a rendőröktől, hogy mi a jogkövető magatartás az adott közlekedési helyzetben, amire a rendőrök úgy reagáltak, hogy beviszik és előállítják őt. Ezt követően a II. rendű panaszos odament az I. rendű panaszoshoz, aki értetlenül állt a dolog előtt, szóvá is tette, hogy 60 éves kora ellenére ilyenekkel még nem találkozott, amire azt a választ kapta, hogy ő is elő lesz állítva.

A rendőrségi iratokból az alábbiak állapíthatók meg. Az I. rendű panaszost sérelmezte a férjével szembeni rendőri fellépést, járműből kiszállva kiabált és szitkozódott az intézkedő járőrökkel szemben. Cselekményét rendőri felszólításra sem hagyta abba, a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja intézkedésének nem engedelmeskedett, illetve akadályozta az intézkedés lefolytatását, továbbá magát nem volt hajlandó igazolni, és ezeket a szabálysértéseket felszólítás ellenére tovább folytatta, ezért az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pont I. és II. fordulata, valamint f) pont I. fordulata alapján előállították a P. Rendőrkapitányságra.

Miközben D. r. főtörzsőrmester igazoltatta az I. rendű panaszost, a II. rendű panaszos elkezdte akadályozni az intézkedést, többször hangosan beleszólt abba, ezért őt K. r. főtörzsőrmester többször figyelmeztette, hogy cselekményével szabálysértést követ el, és amennyiben azt nem hagyja abba, akkor elő fogják állítani. A II. rendű panaszos kijelentette, hogy nem fogja abbahagyni cselekményét, és tovább folytatta az intézkedés akadályozását,

ezért az intézkedő rendőr közölte vele, hogy a P. Rendőrkapitányságra elő fogják állítani. A II. rendű panaszos közölte, hogy nem hajlandó bemenni a rendőrkapitányságra, ezért őt felszólítottá K. r. főtörzsőrmester, hogy amennyiben ellenszegül az intézkedésnek, abban az esetben testi kényszert és bilincset fog alkalmazni. A II. rendű panaszos ezt követően a felszólításnak eleget tett, és mivel együttműködő magatartást tanúsított, ezért vele szemben nem alkalmaztak bilincset a rendőrkapitányságra történő előállítás során. A rendőrségi iratok szerint az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulata alapján került sor a II. rendű panaszos előállítására.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulata szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abba hagyásra irányuló felszólítás után is folytatja.

A rendőrségi iratok alapján a panaszosok a fenti magatartásukkal a Szabs. tv. 216. § (1) bekezdése alapján a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértést valósították meg. A hivatkozott rendelkezés értelmében szabálysértést követ el az, aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik.

Ehelyütt újra szükséges visszautalni a Testület korábbiakban már említett gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség, egy az Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – az adott cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

A Testület az ügy körülményeinek gondos mérlegelése után elfogadta a rendőrség azon állítását, miszerint a panaszosok a rendőri intézkedést akadályozó magatartást tanúsítottak, és azzal többszöri felszólítás ellenére sem hagytak fel. Ezen értékelés során a Testület különös jelentőséget tulajdonított a panaszosok előadásának, amelyből kiderül, hogy az I. rendű panaszos még azután is vitatta a rendőri fellépés jogszerűségét, miután a járőrök a II. rendű panaszossal szemben a közlekedési szabálysértés miatt fogantatosított intézkedést befejezték. A II. rendű panaszos nyilatkozatából pedig megállapítható, hogy ő is többször hangot adott nemtetszésének a rendőri eljárásra vonatkozóan, miután az I. rendű panaszost intézkedés alá vonták. A Testület az ügy megítélése szempontjából hangsúlyosnak tartotta továbbá azt is, hogy a panaszosok is elismerték, hogy a rendőrök életkorára irányuló sértő megjegyzéseket tettek.

A fentiek alapján a Testület álláspontja szerint a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés elkövetésének az előállításhoz minimálisan szükséges fokú gyanúja fennállt a panaszossal szemben, amely a rendőrségnek tehát az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja kellő jogalapot biztosított a panaszosok előállításához.

Fentiek okán a Testület arra a megállapításra jutott, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja megfelelő jogalapot szolgáltatott az előállításhoz.

A Testület az I. rendű panaszos tekintetében nem vizsgálta az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja teljesülését, mivel I. rendű panaszos előállítását már az Rtv. ezen szakaszának f) pont I. fordulata megalapozza.

b) Tekintettel arra, hogy az Rtv. a vizsgált esetre nem kötelező jelleggel, hanem lehetőségként írja elő az előállítás alkalmazását, a jogalap meglétén túl a Testületnek azt is mérlegelni kellett, hogy az előállítás megfelelt-e az arányosság követelményének.

Azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszosok előállítása mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

Az iratok alapján a Testület nem tudott megalapozott döntést hozni abban, hogy a panaszosok olyan mértékben akadályozták-e a rendőrök eljárását, illetve olyan fokú engedetlenséget mutattak-e az intézkedéssel szemben, amely indokoltá tette volna az előállításukat. A Testület nem tudta megállapítani, hogy a panaszosok magatartásának megszüntetésére volt-e kisebb jogkorlátozással járó megoldás, illetve az adott esetben további rendőri felszólítások, illetve egyéb jogkövetkezmény (szabálysértési feljelentés) kilátásba helyezése a szabálysértés abbahagyásához vezethetett-e volna.

A Testület nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszosok előállítása megfelelt-e az arányosság követelményének, ezért a panaszosok személyi szabadsághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

c) A Testület azt is vizsgálta, hogy az előállítás időtartama arányban volt-e az elérni kívánt céllal.

A megküldött rendőrségi iratokból megállapítható, hogy panaszosok 2012. október 24-én 13 óra 45 perctől 15 óra 10 percig voltak előállítva. A panaszosoknak a kapitányság épületében az intézkedéssel kapcsolatos rendőri jelentés elkészítéséig kellett tartózkodniuk. Az intézkedéssel kapcsolatos iratok a RZS-NEO rendszer naplózárása alapján 2012. október 24-én 14 óra 53 perckor kerültek lezárásra, az előállítás időtartalmáról szóló igazolást a panaszosok pedig 15 óra 10 perckor vették át, ezt követően szabadon bocsátották őket. Az iratok szerint a panaszosokkal szemben további intézkedésre nem került sor, az intézkedéssel kapcsolatos egyéb jegyzőkönyvek elkészítése csak ezután történt meg.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Testület a kérdés vizsgálata kapcsán figyelemmel volt az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményére.

A jelen esetben tehát a panaszosok előállítása körülbelül másfél óráig tartott, amely alatt igazoltatták őket, a helyszínen felvették a közlekedési szabálysértés adatait, majd

beszállították őket a rendőrkapitányságra, ahol a rendőri jelentések és az előállításról szóló igazolás elkészítéséig kellett várakozniuk.

A fentiek alapján a Testület az elvégzett cselekményekhez viszonyítva nem tartotta indokolatlanul eltúlzottnak a személyi szabadság korlátozásával járó intézkedés időtartamát, és a Testület álláspontja szerint az előállítás időtartama – figyelemmel az Rtv. 15. §-ban előírt arányossági követelményre – nem haladta meg az elérni kívánt célhoz szükséges időt.

Mindezek alapján az előállítás időtartama miatt a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszosok személyi szabadsághoz való joga.

4) Az I. rendű panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőrök nem adták meg a kért tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy az adott közlekedési szituációban mi a jogszerű magatartást.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése értelmében a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A Testület a 2) pontban arra a megállapításra jutott, hogy az intézkedés megkezdésekor a rendőrök közölték a szabálysértés tényét, és elmagyarázták a panaszosoknak, hogy milyen szabályt szegtek meg, nevezetesen azt, hogy nem álltak meg a STOP tábla után lévő, megállás helyét jelző vonalnál. **Ezek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a rendőrök eleget tettek az Rtv. 24. § (1) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségüknek, ezért ennek kapcsán nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz fűződő joga.**

IV.

A Testület úgy ítélte meg, hogy a közlekedési szabálysértés elkövetésével összefüggésben foganatosított igazoltatás során nem sérült a II. rendű panaszos személyes adatok védelméhez való joga, továbbá jogszerűen került sor az I. rendű panaszos igazoltatására is, tekintettel az I. rendű panaszos rendőri intézkedést akadályozó magatartására. A Testület megítélése szerint a panaszosok előállításra kellő jogalap birtokában került sor, azonban nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszosok előállítása megfelelt-e az arányosság követelményének, ezért úgy ítélte meg, hogy e tekintetben a panaszosok személyi szabadsághoz való jogának sérelme nem megállapítható. A Testület ugyanakkor arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos fogvatartásának az időtartama az elvégzett eljárási cselekményekkel arányban állt, azokhoz viszonyítva nem volt szükségtelenül hosszú, ezért nem sérült a panaszosok személyi szabadsághoz való joga az előállítás időtartalma miatt. Végezetül a Testület álláspontja szerint a rendőrök megfelelő felvilágosítással szolgáltak az intézkedésre vonatkozóan, ezért ennek kapcsán nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2013. szeptember 18.

Dr. Kozma Ákos

testületi tag (elnökhelyettes)

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Fėja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET